

MAKSZY
ŚWIĘTEGO IGNACEGO.

——
TEÓMACZYŁ

Ksiądz Antoni Chmielowski.

WARZAWA.
W DRUKARNI STANISŁAWA NIEMIERY,
Plac Warecki N. 4.

—
1886.

Przedmowa.

W roku 1886 ukazały się *Maksymy św. Ignacego* w tłumaczeniu ks. Antoniego Chmielowskiego. Choć nie napisano tego wyraźnie, książka jest przekładem na język polski łacińskiego dzieła *Scintillae Ignatianae* – wyboru cytatów ze św. Ignacego z komentarzem o. Gabriela Hevenesiego SJ (1656–1715), węgierskiego jezuitę.

Choć zmieniło się spojrzenie na wiele spraw omawianych w *Maksymach*, to przecież człowiek w swej najgłębszej istocie dziecka Boga, stworzonego na Jego obraz i podobieństwo, niewiele się zmienił. Tłumacz książki, ks. Antoni Chmielowski (1841–1918), wybitny duszpasterz, autor wielu książek poświęconych życiu duchowemu, dostrzegł w swojej kapłańskiej posłudze żywotność i znaczenie duchowości ignacjańskiej sprawdzonej na przestrzeni wieków.

Ojciec Gabriel Hevenes SJ przyswoił sobie duchowość i doświadczenie św. Ignacego Loyoli (1491–1556), który pragnął szukać Boga we wszystkich rzeczach. Autor wybrał fragmenty z książeczki *Ćwiczeń duchownych*, w której św. Ignacy opisał różne metody modlitwy i sposoby spotkania człowieka z Bogiem. Korzystał też z tekstu *Konstytucji Towarzystwa Jezusowego*, które opisują misję zakonu jezuitów w dziele ewangelizacji. Bogatym źródłem mądrości św. Ignacego jest ok. 6 tysięcy listów. Do niektórych z nich sięgnął o. Gabriel. Święty Ignacy prowadził szeroką korespondencję z przedstawicielami różnych stanów. Jako generał nowego zakonu często listownie udzielał bardzo praktycznych wskazań jezuitom i osobom świeckim na całym świecie.

Dla kogo są przeznaczone *Maksymy*? Komentarze do *Maksym* mogą być bardzo przydatne do prowadzenia głębokiego życia duchowego. Nawiazują one do rad ojców pustyni rodzącego się chrześcijaństwa, a także do mądrości założycieli zakonów. Święty Ignacy Loyola, pisząc *Konstytucje Towarzystwa Jezusowego*, ko-

rzystal z całej tradycji monastycznej Kościoła. *Maksymy św. Ignacego*, wraz z komentarzem o. Hevenesiego, mogą się przyczynić do „porządkowania” naszego życia zgodnie z wolą Bożą. Stronice te świadczą o tym, że ich Autor zakorzeniony był w żywym doświadczeniu Boga, przyjaźnił się z Panem Jezusem i był bystrym obserwatorem ludzi swojej epoki. Pod wieloma względami książka ta przypomina znane i cenione dzieło *O naśladowaniu Chrystusa* Tomasza à Kempis.

Warto sięgnąć po tę książkę, która jest owocem poszukiwań do doskonałości i dojrzałości duchowej naszych przodków. Ten typ twórczości zaklasyfikować należy do religijnej literatury ascetycznej. Na przykładach różnorodnych ludzkich zachowań, które mogą służyć za wzór albo odstraszać, czytelnik może znaleźć wskazówkę, jak powinien postępować we własnym życiu. Dzięki temu może odwrócić się od zła i otworzyć na sprawy duchowe, podejmując pracę nad sobą.

W książce uderza prosty przekaz myśli św. Ignacego. Przy zbieraniu i opracowaniu *Maksym św. Ignacego* Autorowi zapewne towarzyszyły dwa założenia.

Po pierwsze podkreślił ciągły rozwój duchowy człowieka. Każda praca, by mogła przynieść trwałe owoce, potrzebuje systematyczności. Układ *Maksym* został tak zaprojektowany, aby czytelnik mógł karmić się coraz to nowymi treściami, dozowanymi stopniowo, proponowanymi na każdy dzień roku.

Drugie założenie realizowane w tej książce to przybliżenie czytelnikowi sposobu myślenia św. Ignacego. Widać, że jest to myśl rycerza, który dąży do jasno wyznaczonego celu i postanawia walczyć z własnym ego, aby bardziej kochać Boga i być bliżej Niego, w myśl zasady: „Zwyciężaj samego siebie, jeśli się bowiem zwyciężysz, święniejszą w niebie koronę otrzymasz niż inni, którzy są usposobienia łagodnego”. Ojciec Gabriel zachęca do osobistego doświadczenia Boga, pragnie pomóc czytelnikowi w procesie pogłębiania wiary, z której powinny rodzić się uczynki „nowego człowieka”. Lektura *Maksym* może pomóc w naszym osobistym nawróceniu się do Boga.

Pewna trudność w zrozumieniu tych rozważań może rodzić się z powodu dziewiętnastowiecznego języka tekstu. Jednak Wydawnictwo Księży Jezuitów WAM chciało zachować integralny tekst, łącznie z dawną ortografią i interpunkcją. Wyliminowano jedynie błędy w opisach Maksym św. Ignacego, konsultując je z oryginałem. Zawarte tutaj treści są uniwersalne, a drobny wysiłek intelektualny polegający na ich odszyfrowaniu wzbudzi dodatkowe zainteresowanie.

Książka ta ukazuje się w roku 2014, kiedy to jezuici na całym świecie obchodzą 200. rocznicę wskrzeszenia zakonu. Oby *Maksymy św. Ignacego* stały się okazją do pogłębienia wiary i odkrycia duchowej mądrości założyciela Towarzystwa Jezusowego.

o. Marek Wójtowicz SJ
Jarosław Zieliński SJ

Kraków, 31 lipca 2013, we wspomnienie św. Ignacego Loyoli

